

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

BRUNCH

Barbora Kloknerová

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Sochařství – specializace Keramika

Bakalářská práce

BRUNCH

Barbora Kloknerová

Vedoucí práce: MgA. Gabriel Vach

Oddělení výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

Podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu mé bakalářské práce, panu MgA. Gabrielu Vachovi, za odborné vedení práce, věcné připomínky, dobré rady a vstřícnost při konzultacích a vypracovávání bakalářské práce. Panu technologovi RNDr. Petru Frančemu za pomoc při řešení technologických aspektů práce. Stejně MgA. Markétě Kalivodové za pomoc při výrobě mé bakalářské práce.

OBSAH

1	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	4
	A) Význam slova Brunch.....	5
	B) Historie keramiky.....	6
	C) Základy stolování	7
3	CÍL PRÁCE.....	8
4	PROCES PŘÍPRAVY	10
5	PROCES TVORBY.....	12
6	TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	16
7	POPIS DÍLA.....	18
8	PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	19
9	SILNÉ STRÁNKY	20
10	SLABÉ STRÁNKY.....	21
11	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	22
	A) Knižní a periodická literatura	22
	B) Internetové zdroje	23
12	RESUMÉ.....	24
13	SEZNAM PŘÍLOH.....	26

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Poprvé jsem se s keramikou seznámila již na základní škole. Od třetí třídy jsem navštěvovala kroužek keramiky. Nadšení pro práci s hlínou mě neopustilo až do deváté třídy. Rozhodnutí, na kterou střední školu se přihlásím, byla tedy jasná volba. Chtěla jsem se věnovat tvorbě keramiky, a proto jsem podala přihlášku na umělecko - průmyslovou školu ve Světlé nad Sázavou, na obor výtvarné zpracování keramiky a porcelánu. Tady jsem se naučila základy a principy zpracování keramiky. Návštěva vysoké školy v Plzni i Plzeň samotná mě natolik uchvátily, že přihláška na obor sochařství - specializace keramika, byla pro mne nevyhnutelná.

První rok studia na vysoké škole byl seznamovací, jak z pohledu nás, tak i našeho nového vedoucího ateliéru MgA. Gabriela Vacha. V prvním semestru bylo naším úkolem vytvořit misku pro osobní potřebu, kterou můžete nosit stále u sebe. Při návrhu misky jsem se nechala inspirovat šperkem. Patřím mezi ženy, které neustále zdobí nějaký šperk. Misku jsem tedy navrhla jako zatočenou kapku vody, kterou jsem prezentovala zavěšenou na hedvábném šátku na krku. Ve svojí dosavadní „keramické kariéře“ jsem ještě nikdy nepracovala s porcelánem, a proto jsem se rozhodla, že ji vytvořím právě z tohoto materiálu. V programu Adobe Illustrator jsem vytvořila návrh, vyrobila model a sádrovou formu. Formu jsem vylila porcelánem. Výlitek jsem po vyndání z formy retušovala. Po procesu pálení, glazování a opětovném vypálení, spatřila světlo světa moje první porcelánová miska. Vymyslela jsem si na ní dekor kobaltem, jednu metodu po přežahu a druhou po ostrém výpalu. Misky jsem věšela na zlatý řetízek nebo bílé

hedvábí. V zadání práce dále bylo nafotit naše výtvary společně s Ateliérem fotografie jako sérii fotografií. Díky této zkušenosti jsem si porcelán natolik oblíbila, že mě provází každým dalším semestrem.

Ve druhém semestru jsme na zpracování dostali zajímavé téma - spojení oblíbeného umělce s náhodně vylosovanou činností. Já jsem si vybrala umělce jménem Hieronymus Bosch a vytáhla jsem si papírek se slovesem "koná hygienu".

Napadlo mě, že různé hygienické pomůcky vzájemně spojíme dohromady. První předmět byl kartáček na zuby s prostorem uvnitř, který slouží k uschovávání dámských tampónů. Druhý byl kartáč na vlasy, kde na druhé straně byla pemza na paty. Třetím předmětem byla břitva s kartáčkem na řasy. A čtvrtý, poslední předmět, byl stojánek na toaletní papír, který měl uprostřed nádobu na tekuté mýdlo. Vše bylo vytvořeno z porcelánu. Předměty jsem umístila do dřevěného kufru vypořstovaného modrým saténem. Abych docílila většího propojení s autorem, spojila jsem naše monogramy dohromady: HBK. Tímto společným zlatě psaným monogramem jsem ozdobila všechny předměty i satén v kufru.

Třetí semestr byl zaměřen na naši představivost. Každý měl za úkol najít drobný úlomek materiálu, který měl být inspirací pro vytvoření různých předmětů, z kterých pravděpodobně pocházel. Já jsem našla dva úlomky střepů z keramiky, které na sobě měly rozlišný dekor. Jeden tečky a druhý čárky. Představila jsem si, že to jsou střepy keramiky dvou znepřátelených kmenů, které mezi sebou vzájemně bojovali. Jedni byli mohutní a temperamentní, a druzí zase jemní a mírumilovní. Bojovali mezi sebou a mohutní neustále vyhrávali. Vytvořila jsem jejich misky a hudební nástroje zdobené tečkami a čárkami. Mohutní- čárkovaní měli velké nádoby na vodu a

hudební nástroj „udu“. Jemní- tečkovaní měli malé misky a hudební nástroj „okarínu“. Vše jsem vytvořila z plastického porcelánu a po ostrém výpalu jsem zdobila misky a hudební nástroje tečkami a čárkami kobaltem.

Ve čtvrtém semestru jsme dostali sochařské téma: Moje krajina, moje příroda. Bylo to podle mě téma, které mělo říci něco o našem myšlení a vnímání krajiny. Já vnímám krajinu jako relaxační prostor a to tak, že se na ní nemusím přímo zaměřit, ale stačí mi jí jen vnímat, být v ní, být její součástí. Sedět, stát, procházet se a jen se dívat, poslouchat a vnímat, vše co je kolem. Vytvořila jsem proto uskupení tří laviček do mnou vybrané krajiny, která mě v tu chvíli inspirovala. Vytvořila jsem si model první lavičky, na kterou jsem udělala sádrovou formu. Z prvního tvaru lavičky jsem dále vycházela a postupně jsem vymodelovala i zbylé dva tvary. Materiálem pro realizaci jsem zvolila šamotovou hlínu. Důvodem bylo nejužší propojení laviček s přírodou, do které jsem tyto lavičky chtěla umístit. Lavičky ze šamotové hlíny by tak do venkovního prostředí lépe zapadly a déle zde vydržely. Záměrně jsem zvolila oblé tvary laviček, které se podobají oválným kamenům v přírodě. V krajině by tak lavičky měly působit nerušivě a vybízet k nenucenému odpočinku. Umístěním laviček podél cyklostezky jsem chtěla docílit jejich splynutí s přírodním prostředím. Lavičky měly připomínat obří valouny, které se nacházejí v okolí řek a také vybízí k odpočinku, načerpání klidu a pohody.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma mé bakalářské práce jsem si vybrala Brunch, protože jsem chtěla vytvořit užitkový porcelán nejen pro sebe, ale i pro své přátele a rodinu. Téma jsem si vybrala, a správnost výběru konzultovala již o prázdninách, s vedoucím mé bakalářské práce MgA. Gabrielem Vachem.

Brunch jsem si vybrala, protože mám velikou rodinu a spoustu přátel. Ráda vařím nejen pro sebe, ale i pro ostatní. A je hezké někoho pozvat a udělat mu radost dobrým jídlem, pohoštěním a konverzací v příjemném prostředí. Důvodem výběru Brunch je široké spektrum komponentů jako jsou hrnky, misky, talíře a konvice sloužící k dotvoření příjemného požitku při stolování.

Chtěla jsem vytvořit sadu nejen pro mě, ale pro všechny. Stejně jako se u stolu sejdou různí lidé, tak by na stole byly i různé nádoby. Záměr byl vytvořit sadu variabilní, skládající se z různých tvarů pro různé typy lidí. Napadlo mě tedy, že bych vytvořila nádoby z více částí od sebe odlišných, které by pak po složení do sebe zapadaly a které by si mohl složit z mých návrhů každý sám. Všechny tvary na sebe navazují a dají se mezi sebou kombinovat, i když je každý díl odlišný od toho druhého. Jedná se o nevšední variabilní stavebnici.

A) VÝZNAM SLOVA BRUNCH

Brunch vznikl spojením slov breakfast + lunch. Což v češtině znamená snídaně a oběd, u nás se říká pozdní snídaně, nebo se používá Brunch, které čteme [branč]. Je to snídaně a oběd v jednom, které se jí o víkendu nebo o svátcích.

Začíná se podávat v ranních hodinách a může trvat až do pozdních odpoledních hodin. Důležité je najíst se v klidu, s rodinou a přáteli, nebo někým, s kým nám je dobře. Jelikož je to kombinace snídaně a oběda, najdeme tam nejen klasické snídaňové pochutiny, ale i obědové pokrmy. Brunch může být pouze běžná snídaně s pečivem, ovocem, šunkou, sýrem, vajíčky, mléčnými výrobky. Podávat se mohou také honosnější pokrmy, jakou jsou například: pečené maso, polévky, dezerty, mořské plody, sushi, nebo různé speciality. Z nápojů můžeme podávat vodu, džusy, čaje, ale i také alkohol, jako třeba víno, šampaňské, ale i koktejly.

Brunch rozdělujeme na několik typů. Hotelový Brunch nabízí o víkendech převážně pro své hosty a také pro náhodné kolemjdoucí jako švédské stoly s bohatým výběrem pokrmů. Brunch v restauraci je podobný tomu v hotelu, ale může jít i o klasické menu. Domácí Brunch je dle mého názoru tou nejlepší variantou. Doma si připravíme oblíbené pokrmy a nápoje dle chuti a nálady. Záleží jen na nás, jak dlouhý bude „náš domácí Brunch“ a koho pozveme.

B) HISTORIE KERAMIKY

První zmínky o začátcích porcelánu nacházíme už v Číně v 7. století před Kristem, je to předchůdce měkkého porcelánu, také protoporcelán. Postupně se dostává do Koreje, Japonska a nakonec i do Evropy díky Marcu Polovi. Vozil se jako produkt k prodeji nebo jako vážený dar, kde měl neskutečný úspěch. Název porcelán vznikl z italského slova porcella – mušle, protože ji hmotou připomíná, a když se kousek odštípne, zůstane po něm ploška připomínající mušli. To zapříčinilo pokusy Evropanů napodobovat tento materiál. Porcelán byl napodobován fajansí.

Tvrký evropský porcelán se objevil až v období pozdního Baroka, poprvé se to podařilo kolem roku 1708 J. F. Böttgerovi a E. W. von Tschirnhausovi. Receptem byla kombinace ingrediencí zahrnující jíl, alabastr a křemičitý písek. Začíná výroba porcelánu v Míšni, kde byla předtím červenohnědá Böttgerova kamenina. Postupně se dostává do ostatních Evropských měst, do Kodaně, Vídně, Francie, Anglie a do dalších měst. První česká porcelánka byla založena roku 1792 v Horním Slavkově a v Plzeňském kraji má nejdelší tradici.

C) ZÁKLADY STOLOVÁNÍ

U správného chování při stolování se vyžaduje sebeovládání, znát pravidla chování, takt, zdvořilost a slušnost. Vše se učíme postupně, nenarodili jsme se jako džentlmeni. Místnost, ve které se slavnost koná, by měla být dobře osvětlená, teplota v místnosti příjemná. Pozvaní by měli být z různých povolání a mít podobné zájmy. Abychom se vyhnuli nepříjemným formalitám, je výhodou, pokud se pozvaní znají lépe a mají hodně společného. Hosté by se neměli rozcházet před jedenáctou, ale o půlnoci by už měli být doma. Rodina by měla alespoň o víkendu a ve svátečních dnech stolovat pospolu.

Příprava stolu začíná výběrem ubrusu, měl by se dávat bílý nebo jemně pastelový. Měli bychom decentně ozdobit stůl vázou s květinami, připravit též kořenky a slánku. Papírové ubrousky se složené dávají pod vidličku, pokud máme plátěný, položíme ho přeložený vlevo od vidličky. Talíře se připravují podle toho, kolik chodů budeme podávat. Můžeme použít pouze mělký, nebo kombinací mělký – hluboký. Více než dva talíře se na stůl nedávají. Sklenice na nápoje se umísťují vpravo od talíře, směrem ke středu stolu. Pokud máme více sklenic, můžeme je uspořádat do trojúhelníku. Příbory pokládáme na pravou stranu pro pravou ruku a naopak, musíme dbát i na posloupnost příborů podle pořadí jídel.

3 CÍL PRÁCE

Cílem mé práce bylo vytvoření netradičního jídelního setu, který se bude skládat z konvic, hrnků, misek a talířů. Výrobky budou praktické, hravé, nápadité a zároveň estetické. Práce na setu Brunch mě naprosto naplňovala, těšila a stále jsem během ní nalézala něco nového. Každý by měl v mé práci najít něco, co ho bude bavit a těšit.

V prvních návrzích jsem tvořila velké množství druhů nádob a jejich nožiček o různých tvarech, aby si každý našel svojí variantu. Postupem času jsem zjistila, že to není dostatečně kombinovatelné a hravé. Proto jsem své návrhy zaměřila na více hravosti se samotnými tvary a došla jsem k nápadu rozdělit tvary na další části, které jsou odlišné jeden od druhého a tím se stávají ještě více kombinovatelnými. Stala se z toho hravá stavebnice. Všechny tvary se daly propojit mezi sebou navzájem a díky tomu vzniklo velké množství variant, které se z částí mého setu Brunch dají sestavit. Nejen tedy konvice a hrnky, ale i dózičky, mléčenky a vázy.

Pro uživatele bych ráda vytvořila návody, pracovní postupy, plakáty, ukázky možných tvarů a kombinací. Vše bych prezentovala na internetové stránce k tomu určené. Každý by si mohl vybrat tvar a provedení dle svých přání. Šlo by o e-shop, který by nabízel sadu Brunch či jiné, podobné produkty a výrobky. Cílem mého e-shopu by bylo nabízet kreativní sadu Brunch v různých obměnách dle přání zákazníka. Chtěla bych vyrábět tyto sady lidem na přání a na míru. Neméně významné by bylo nabízet libovolné části této sady pro uživatele, kteří by sami dle svého přání a své fantazie vytvořili svůj vlastní Brunch set přímo doma.

Moje netradiční „stavebnice“ by mohla povzbudit a zaujmout i ty, kteří v běžném životě nic kreativního nevytváří a nemají umělecké vlohy a nadání. Chtěla bych dosáhnout toho, že by se lidé z různých oborů a prostředí více zajímaly o porcelán, jeho výrobu a použití.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Než jsem začala cokoli tvořit, musela jsem absolvovat několik konzultací, které byli ze začátku neúspěšné, ale postupem času se stali čím dál tím prospěšnější. Musela jsem si zprvu sama uvědomit, jak to celé vlastně chci mít udělané a jak to bude vypadat. Jestli chci věci mezi sebou kombinovat, tak jak se budou spojovat, čím je budu spojovat a jestli budou u sebe po dokončení vůbec držet. Pokud vytvořím kombinovatelné tvary, tak jak moc se budou mezi sebou kombinovat. Nečekal mě lehký úkol, ale nakonec se vše, doufám, zdárně podařilo.

Velmi přínosné bylo navrhnout větší množství prvotních návrhů a tyto postupně vyřazovat. Vyhrál ten, který byl pro svou jednoduchost praktický a přitom originální. Dával mi největší smysl. Zásadní byl můj nápad – netradičně rozdělit hrnek na tři úrovně. Jednalo se o spodní část /dno/, prostřední část /část s ouškem/ a horní část /ze které se pije/. Vymyslela jsem pro tento účel samostatné kroužky se zámkem, které slouží větší stabilitě.

Jednotlivé části budou odlity samostatně, a při přežahu se budou pálit už na sobě. Stále však budou od sebe oddělitelné. Po naglazování glazurou každého tvaru, a po jeho uložení jednotlivě na sebe do pece, se po vypálení spojí glazurou, budou neoddělitelné. Vymyslela jsem od každé části tři varianty, hrnek tak bude možné seskládat z devíti částí a tří variant oušek. Misky budou z jednoho tvaru, ale opět jsem vymyslela šest různých variant, které jsou též opatřeny zámečkem. Díky tomu se budou moci spojit s další miskou, která však bude už bez zámečku a bez dna. Přidáním hubičky, ouška a pokličky se z ní poté stane konvice. Navrhla jsem dvě

varianty oušek a dvě varianty hubiček. Talíř oproti tomu všemu bude již pouze jednoduchý, bez žádného zámečku.

Ze začátku jsem návrhy kreslila pouze na papír, ale postupem času jsem zjistila, že pro mě bude lepší a efektivnější je tvořit v počítači. Pro svou potřebu jsem si vybrala program Adobe Illustrator, díky němuž jsem tvořila veškeré návrhy přesně symetricky a hned i s danými rozměry, které jsem chtěla použít. Mohla jsem si své tvary seskládat a vidět je tak alespoň ve 2D modelu. Díky tomuto programu, jsem si veškeré tvary mohla zvětšit o 14%. A to proto, že se porcelán po ostrém výpalu zmenší. Proto se musí modely vytvářet o daný rozměr větší. Navrhovala jsem všechny své výrobky rotačního tvaru, protože jsem své modely chtěla točit na sádrařském kruhu. Vybrala jsem si tento druh výroby kvůli tomu, že jsem za celou dobu svého studia neměla možnost s ním pracovat a tak jsem se chtěla naučit opět něco nového a naučit se s ním pracovat.

Svou sadu jsem navrhla bez dekoru. Na přání zákazníka bych samozřejmě navrhla a zrealizovala také různé dekory.

5 PROCES TVORBY

Na začátku práce šlo o vytvoření sádrových modelů. Než jsem je však začala tvořit, musela jsem si vytisknout jejich návrhy, se zvětšením o zmíněných 14%. Po konzultacích s MgA. Markétou Kalivodovou jsem zjistila, že abych nedělala tolik forem navíc, musím si vytvořit pomocnou hlavu. Hlava mi poté sloužila k točení modelů, na které pak vytvořím formy.

Jelikož se forma bude skládat z několika částí, musela jsem pomocnou hlavu stočit do požadovaného tvaru, tak aby sloužila nejen jedné formě, ale všem ostatním formám. Ty pak budu moci mezi sebou měnit.

Pomocná hlava byla rovná, na kraji s vystouplým kruhovým zámkem. Abych docílila lepšího zasazení další formy, vyškrábala jsem v zámku další menší zámeček.

Dále už jsem mohla začít pracovat na samotných modelech. Nejdříve jsem se rozhodla o vytvoření devíti částí hrnků. Pro první část hrnku jsem musela na pomocnou hlavu přibít několik hřebíčků bez hlavičky, aby mi při točení samotný model neuletěl. Kolem nich jsem položila kulatou plastovou ohrádku, kterou jsem zabezpečila hlínou, aby eventuálně nevytekla sádra z ohrádky. Do ní jsem nalila správně rozmíchanou sádro bez bublin. Musela jsem chvíli počkat, než sádra ztuhne a odehřeje se.

Po odehřátí jsem ohrádku s hlínou sundala a mohla jsem začít stáčet na požadovaný tvar. Musela jsem si dát velký pozor, aby do sebe části hrnků dobře zapadaly i po naglazování. Zvětšila jsem tedy samotný průměr zámečku o jeden milimetr.

Po dokončení, jsem model našelakovala a namydčila mazlavým a mastným mýdlem, kvůli separaci. Na jiném sádrařském

kruhu jsem mezi tím vytvořila model nalejváku. Ten jsem následně položila a vycentrovala na model části hrnku. Aby držel přesně a pevně na svém místě, položila jsem na model nalejváku malé závaží. Konečně jsem mohla odlít první sádrovou formu, pro kterou jsem opět musela použít plastovou ohrádku s hlínou, do které jsem nalila sádro a zalila tím model až po jeho okraj. Po zatuhnutí sádry, jsem formu stočila do tvaru s kruhovým zámkem, který jsem potom ještě pojistila vyřezáním dalšího menšího zámku. Tentokrát jsem nic nešelakovala, pouze jen namydčila mastným mýdlem, použila opět ohrádku a zalila model nalejváku. Po odehřátí jsem stočila formu do rovna. Když jsem byla hotová, opatrně jsem formu sundala z pomocné hlavy a otočila dnem vzhůru, namydčila a dala ohrádku, kterou jsem zalila sádro. Díky tomu jsem měla spodní část formy.

Jelikož jsem některým dílům odřezávala dno, musela jsem sundat spodek formy, položit a vycentrovat nalejvák z vrchní části formy a zalít další část formy. Tuto formu jsem vytvořila jenom jednu, protože jí používám na ostatní formy hrnečků a pasuje na všechny.

Nakonec jsem model vyndala, pomocí namočení do vody a vyfouknutí kompresorem. Forma byla hotová. Takto jsem pokračovala u dalších osmy modelů hrnků. U některých jsem musela formu rozřezat, aby se model a výsledný odlitek vyndal bez porušení z formy.

U misek to bylo stejné, jen jsem stočila větší pomocnou hlavu opět se zámkem. Abych měla misky bez zámků na konvice, musela jsem do hotové formy místo modelu natlačit plastický porcelán a zarovnat ho s hranou zámku. Na to jsem položila sádrový model nalejváku, namydčila a založila ohrádkou a zalila sádro. Na jednu formu misky jsem sundala spodek formy, použila nalejvák z hrnečků

a odlila formu. Díky tomuto dílu jsem odřezala po vylití porcelánu dno, které pak sloužilo jako okraj konvice.

Tvorba talíře pro mě byla ze všech modelů a forem nejsnazší, lehká na stáčení, ale i výrobu formy.

U výroby oušek a hubiček jsem použila více způsobů. Na ouška k hrnkům jsem použila postup, kdy jsem odlila sádrovou destičku mezi dvěma skly. Odřezala jsem si požadovaný tvar a pilníky vybrousila přesný tvar, z něhož jsem poté vyrobila dvojdílnou formu. Na další ouško jsem koupila dřevěnou tyč a uřízla kus, z kterého jsem udělala dvoudílnou formu. Takto jsem vytvořila i ouško na konvici, jen z širší tyče. Druhé ouško na konvici jsem vytvořila na sádrovém kruhu, a po sundání modelu z kruhu jsem ouško začistila a vyrobila dvoudílnou formu.

Použila jsem dva způsoby na hubičky na konvice. Jednu jsem stáčela na kruhu a u druhé jsem koupila hadici na vodu v požadovaném rozměru a vyrobila formu.

Poklička na konvice je tvarově stejná jako zámeček u hrnků a misek, proto jsem ji vytvořila na sádrovém kruhu a poté jsem vytvořila na pokličku formu.

Při lití porcelánu už to pro mě byla větší zábava, jelikož se mi na stole objevilo šílené množství forem. Litím jsem si už prošla za těch několik let mnohokrát, a tak jsem věděla jak na to.

Po nalití jsem čekala na vytvoření požadovaného střepu, když byl hotov, vylila jsem zbývající porcelán. Nechala jsem výrobek zatuhnout, pak odřezala vrchní nalejvák a i dno u požadovaného tvaru. Aby se mi výrobky nezkroutili při vyndávání z formy a sušení, používala jsem pomocné sádrové kroužky. U misek, z kterých jsem tvořila vrchní díl konvic, jsem po zatuhnutí a vyndání z formy nalepila ouška a hubičky. U hrnků jsem lepila pouze ouška.

Po zaschnutí jsem všechny výrobky retušovala a dala na přežahový výpal. Po něm jsem všechny výrobky ještě jednou začistila a ofoukala z nich prach. Glazování bylo velice namáhavé, každý výrobek se glazoval samostatně za pomoci glazovacích kleští. Glazura musela být všude a bez žádných nerovností a bublinek, proto se začistuje štětečkem nebo rukou. Poté bylo důležité, abych poskládala správně svoje části hrnků na sebe a konvice též. Protože šli do ostrého výpalu a pak už je nebudu moci od sebe oddělit.

Velmi jsem se těšila na okamžik vyndání výrobků z pece. Byla jsem velmi potěšena, že vše funguje, jak má a jak jsem zamýšlela.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Pro svoji práci jsem si vybrala hmotu jménem tvrdý porcelán, zaujal mě už v prvním ročníku a stále mě baví a učí mě neustále nové věci. Jelikož je jedinečný tím, že si pamatuje vše, co se s ním stane při jeho vytváření. Musím si dávat veliký pozor na to, abych ho neopatrností nezkroutila a pak se pokoušet ho opět narovnat. Po ostrém výpalu by se ta neopatrnost ukázala. Díky tomu ho velice ráda používám, jelikož mě porcelán učí pečlivosti, soustředění na svoji práci a využívání všech svých smyslů.

Porcelán vznikl na začátku 18. století, je to materiál z bílého homogenního a transparentního střepu. V podstatě s žádnou nasákavostí. Jeho složení se skládá z 50% kaolinu, 25% živce a 25% křemene. Musí se dbát na odstranění nežádoucích příměsí kovů, například železa. Pro používání potřebujeme, aby porcelán byl správně stekucen, měl optimální viskozitu. Díky tomu můžeme suspenzi nalít do sádrové formy. Po vytvoření požadovaného střepu se zbytek odstraní vylitím a necháme střep zavadnout. Po vyndání střepu z formy můžeme opatrně začistit nožikem, nebo vlhkou houbičkou.

Po úplném zaschnutí, můžeme dát výrobek do přežahu, to je první výpal ze dvou. V tomto výpalu se dosáhne teploty 920°C, Přežah slouží nejen k odstranění chemicky vázané vody a modifikačním přeměnám, ale i ke zpevnění výrobku.

Glazura má na výrobku funkci estetickou, ale i technickou. Důležité je, aby glazura měla správnou teplotní roztažnost, jako u střepu, mechanické vlastnosti a tepelné vlastnosti. Nanáší se několika způsoby, já použila jenom jeden a to namáčení. Po zaschnutí glazury, jsem opatrně začistila štětcem, nebo prstem

nerovnosti a bublinky vytvořené namáčením. Po dokončení se setře dno výrobku, aby se nepřilepil na pálicí podložku při ostrém výpalu, pro pojištění natřeme separací.

Ostrý výpal je poslední fází i dovršením do úplného konce a zhotovení celistvého výrobku. Musíme správně nastavit pálicí křivku do teploty 1240°C, kdy se uvolňují poslední zbytky chemicky vázané vody a dochází k oxidaci, zde je výrobek velice křehký. Redukce probíhá za teploty 1240 - 1300°C, po ní následuje neutrální atmosféra, nakonec probíhá chlazení.

7 POPIS DÍLA

Moji práci tvoří Brunch set z porcelánu. Brunch je snídaně spojená s obědem, hostina pro rodinu, nebo přátele. Vytvořila jsem pro tuto událost set skládající se z konvic, hrnků, misek a talířů. Všechny tvary na sebe navazují a dají se mezi sebou kombinovat, i když je každý díl odlišný od toho druhého. Brunch set je netradiční, kreativní stavebnicí.

Hrnečky se skládají z devíti částí, které do sebe zapadají, za pomoci zámků. Každá část hrnku je tvarově odlišná, ale všechny mají stejný obvod a výšku. Je na výběr z několika oušek, ale nemusejí se nutně použít. Díky zámkům se dobře drží v ruce.

Misky se nedělí na žádné části, je jich šest variant. Ty díky stejnému spodnímu průměru zapadají do hrnků. Mají stejný zámek jako hrnky kvůli konvicím.

Konvice se skládají z misek, spodní část je miska se zámkem a vrchní část je obrácená miska bez dna, s hubičkou, ouškem a pokličkou. Oušek a hubiček je opět více variant.

Talíř je oproti nim jednoduchý, bez žádného zámků. Obvod talíře je větší nežli obvod misky, aby se na něj lépe pokládalo pečivo.

Tvary se spojí k sobě při ostrém výpalu glazurou. Pak už je od sebe nelze oddělit.

Brunch set je vytvořen tak, aby se jeho jednotlivé části dali libovolně kombinovat, propojovat a tím se vytvářely nové tvary a kompozice. Každý uživatel si v setu najde něco zajímavého a přínosného. Brunch set si najde své místo v kuchyni, jídelně a je nápaditým dárkem pro každého, kdo si rád hraje a kreativně tvoří.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínosem mé bakalářské práce je zapojit lidi do vlastní tvorby, seznámit je s postupy výroby od návrhu až po realizaci, seznámit je s kreativním prostředím, které doposud neznali. Ukázat uživatelům celý proces výroby keramiky a porcelánu. Odměnou za novou, tvůrčí práci bude vlastní jídelní servis, který si sami vytvoří. Seznámit je s celým procesem výroby keramiky a porcelánu. Ukázat uživatelům celý proces výroby keramiky a porcelánu. Odměnou za novou, tvůrčí práci bude vlastní jídelní servis, který si sami vytvoří.

9 SILNÉ STRÁNKY

Mezi silné stránky svojí bakalářské práce bych zařadila všestrannost a kombinovatelnost všech tvarů, které jsem vymyslela. Kombinovat mezi sebou tvary hrnků a misek, díky čemuž můžeme vytvořit konvice a další různé produkty. Které budou pokaždé vypadat jinak.

Má bakalářská práce, tudíž není jen pro mě samotnou, ale pro všechny, kteří by si chtěli vytvořit svůj vlastní produkt z porcelánu. Bylo pro mě velice zajímavé a prospěšné, vytvářet svoji bakalářskou práci pro více lidí, naučilo mě to brát ohledy a pocity na potřeby a názory ostatních.

10 SLABÉ STRÁNKY

Za slabou stránku své práce považuji její náročnost na začátku realizace výroby, z důvodu velikého množství forem. Výroba těchto forem byla z časového hlediska velmi náročná. I přes tuto časovou náročnost je výsledek mé práce dle mého očekávání a představ. Díky nárokům na přesné rozměry a četnosti modelů a následně výroby jejich forem, jsem se naučila tvořit na sádrařském kruhu, což byla moje touha a záměr už od začátku.

Na lití porcelánu jsem se opět naučila, že ve skutečném životě, nelijeme pouze z jedné formy celý den, ale musíme pracovat účelně, tudíž používat mnohem více forem. Aby naše práce byla efektivní.

Glazování výrobků mě zase naučilo používat mrštnost a přesnost mých rukou a pak používání pomůcek jako jsou glazovací kleště.

Kreativní práce na mém Brunch setu mne naučila lepšímu soustředění, pečlivosti, trpělivosti a důslednosti. Jsou to cenné poznatky do mé tvořivé práce do budoucnosti. Chci si dávat vysoké cíle a udělat vše optimálně tak, abych těchto cílů dosáhla při současném dodržování technologických a estetických požadavků.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

1. HERAINOVÁ, M. Sušení a výpal. 1. vyd. Praha: Silikátový svaz, 2003. ISBN 80-903113-7-7.
2. CHLÁDEK, J. Klasika porcelánu Čína a Evropa. 1. vyd. Karlovy Vary: Mirror, 2007. ISBN 978-80-239-9872-6.
3. KOLESÁR, Z. Kapitoly z dějin designu. 1. vyd. Přel. K. Málková, Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová, 2004. ISBN 80-86863-03-4.
4. RILEY, N. Dějiny užitého umění: vývoj užitého umění a stylistických prvků od renesance do postmoderní doby. 1. vyd. Praha: Slovart, 2004. ISBN 80-720-9549-8
5. LAŠTOVIČKA, Jiří. Od skandálu k inspiraci: [Vývoj porcelánu]. *Můj dům*, 1997, 3(11), s. 113-116. ISSN 1210-7654.
6. HAKLOVÁ, Lenka. Stolování podle návrhářů módy. *Moderní byt*, 2002, 6(10), s. 28-48. ISSN 1211-6637.
7. ROUSOVÁ, Hana. Ladislav Sutnar a design užitkových předmětů pro Krásnou jizbu. *Ateliér*, 2003, 16(14-15), s. 5. ISSN 1210-5236.
8. PÁNKOVÁ, Lenka. Jiří Laštovička: a současný český porcelán. *Umění a řemesla*, 2000, 41(2), s. 36-37. ISSN 0139-5815.
9. SARPANEVA, Timo. Suomi slaví pětadvacetiny. *Moderní byt*, 2001, 5(12), s. 132-134. ISSN 1211-6637.

B) Internetové zdroje

1. <http://cs.wikipedia.org/wiki/Brunch>
vyhledáno 25. 3. 2014
2. <http://www.helpforenglish.cz/article/2011050603-co-znamenabrunch>
vyhledáno 25. 3. 2014
3. <http://www.gastronom.estranky.cz/clanky/novinky/jak-spravnestolovat-aneb-zaklady-spolecenskeho-chovani-.html>
vyhledáno 25. 3. 2014
4. <http://www.ladislavspacek.cz/>
vyhledáno 25. 3. 2014
5. <https://www.youtube.com/watch?v=sR9rHTnx7tk>
vyhledáno 26. 3. 2014
6. <https://www.youtube.com/watch?v=xq-y2CfaM5M>
vyhledáno 26. 3. 2014
7. <https://www.youtube.com/watch?v=qUibu48vYMg>
vyhledáno 26. 3. 2014

12 RESUMÉ

Der Name meiner Bachelorarbeit heisst BRUNCH. Zu diesem Thema haben mich meine Freunde und meine Familie inspiriert, für die ich Gebrauchsporzellan fertigen wollte. Ich lade gerne meine Freunde oder Familie zu einem netten Abend mit gutem Essen ein. Um so besser ist es dann, wenn meine Gäste aus meinen Tassen, Tellern und Schalen, o.Ä. essen können.

Die Produkte, die ich aus Porzellan gemacht habe, sollen vor allem einfach, praktisch, dennoch aber originell und kombinationsfähig sein. Dabei soll dieser Porzellan-Set eine Einheit bilden.

Die Tassen, die ich gemacht habe, bestehen aus mehreren Teilen, wobei jedes Teil in der Form anders ist, als das Andere, aber immer noch mit den anderen Tassen zu verbinden. Schalen sind verschieden und bestehen aus einem Teil. Der untere Durschnitt der Schale ist dem einer Tasse gleich und dank dessen, kann man Tassen und Schalen verbinden. Durch ein Verbindungselement (Verschliessung) halten sie gut ineinander. Aus einigen Teilen von Tassen und aus Schalen kann man sogar Gieskannen machen, indem man Schnullen und Henkeln an die Tassen oder an die Schalen klebt. Die Teller sind in der Ausführung eher einfach, ohne Verbindugnelemente. Schullen und Henkel habe ich in verschiedenen Formvariationen angefertigt.

Mein Set ist dadurch originell, dass jedes Teil anders aussieht und trotzdem mit anderen Teilen zu verbinden ist. „Jeder Mensch, der diesen Set gebrauchen wird, kann aus einzelnen Teilen je nach Kreativität, Lust und Laue, etwas Anderes zusammenstellen. Brunch

soll spielerisch und originell sein und das vor allem aus dem Grund,
weil jeder Mensch auch einmalig ist.

13 SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA 1

Kresebné návrhy

PŘÍLOHA 2

Počítačové návrhy

PŘÍLOHA 3

Počítačové návrhy

PŘÍLOHA 4

Sádrové modely

PŘÍLOHA 5

Sádrové formy

PŘÍLOHA 6

Výrobky před ostrým výpalem

PŘÍLOHA 7

Hotové výrobky

PŘÍLOHA 8

Hotové výrobky

PŘÍLOHA 10

Hotové výrobky

PŘÍLOHA 11

Hotové výrobky

PŘÍLOHA 12

Hotové výrobky

PŘÍLOHA 1

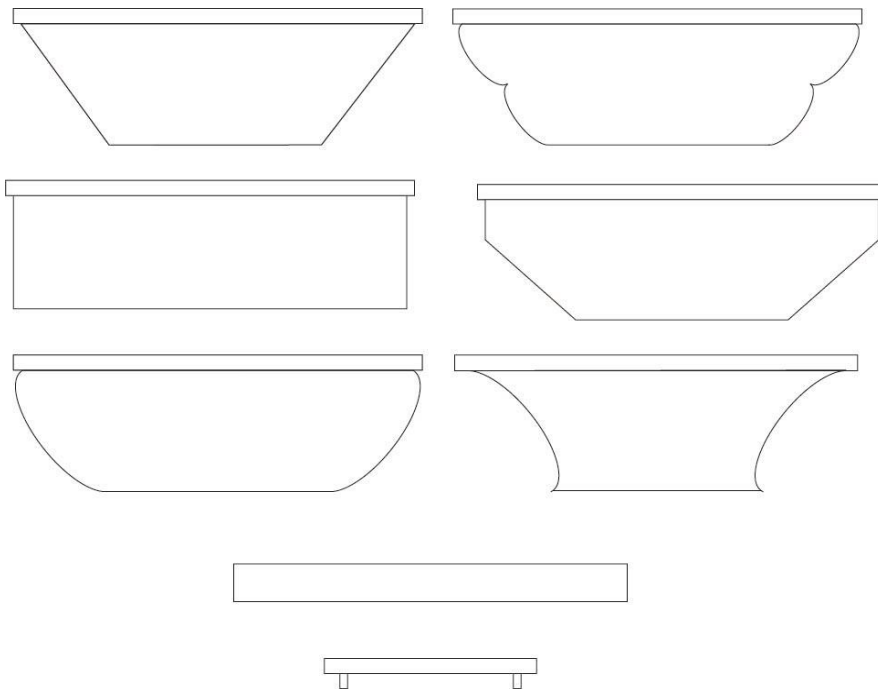
Kresebné návrhy [vlastní fotografie]

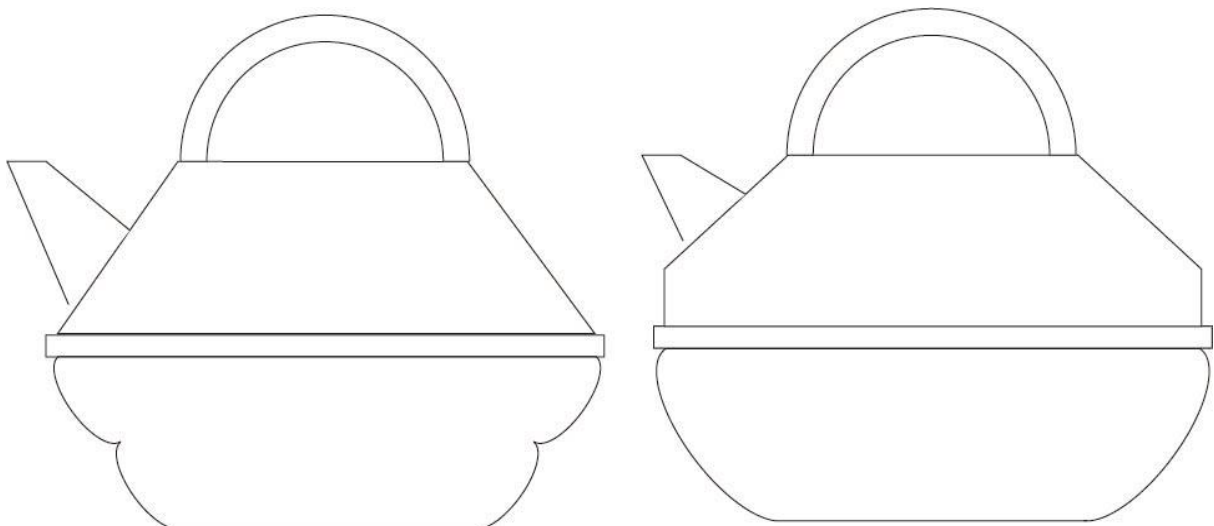
Prvotní návrhy

PŘÍLOHA 2

Počítačové návrhy [vlastní fotografie]

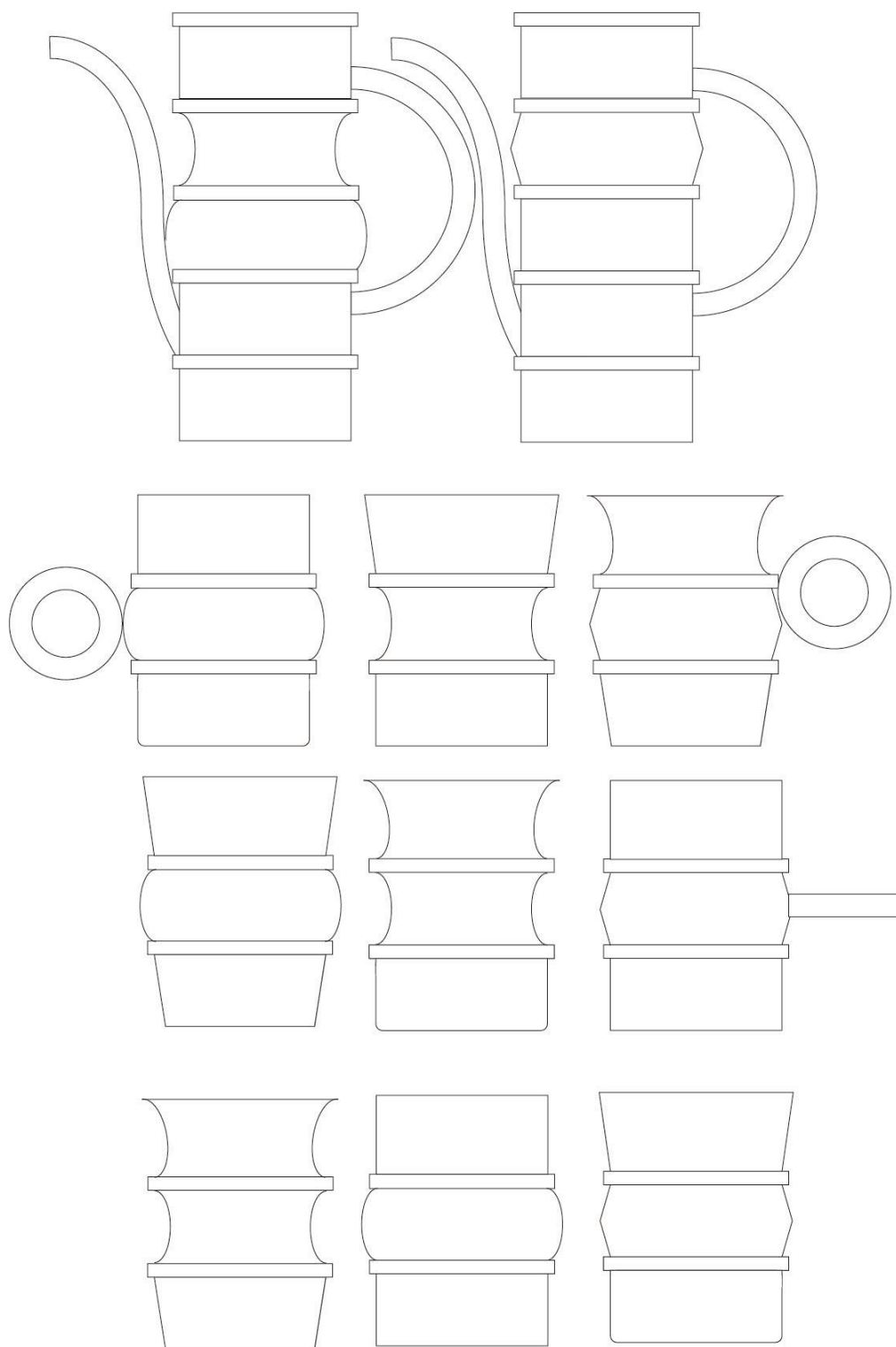
Návrhy misek, talíře a pokličky v programu Adobe Illustrator

Návrhy konvic na čaj v programu Adobe Illustrator

PŘÍLOHA 3

Počítačové návrhy [vlastní fotografie]

Návrhy konvic na kávu a hrnků v programu Adobe Illustrator

PŘÍLOHA 4

Sádrové modely [vlastní fotografie]

Pomocné sádrové hlavy pro modely

Sádrové modely hrnků

Sádrové modely talíře, pokličky

Sádrové modely misek

PŘÍLOHA 5

Sádrové formy [vlastní fotografie]

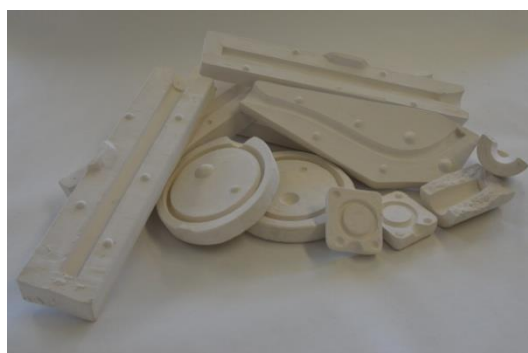

Sádrové formy na misky s více variantami nalejváků

Sádrové formy na hrnky

Sádrové formy na talíř a pokličku

Sádrové formy na ouška a hubičky

PŘÍLOHA 6

Výrobky před ostrým výpalem [vlastní fotografie]

Zaretušované výrobky po odlití porcelánem do formy

Výrobky po přežahovém výpalu

PŘÍLOHA 7

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

Dokončená konvice na čaj s hrnky

Dokončené misky

PŘÍLOHA 8

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

Váza na květiny

PŘÍLOHA 9

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

Dokončené hrnky

Dokončené talíře

PŘÍLOHA 10

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

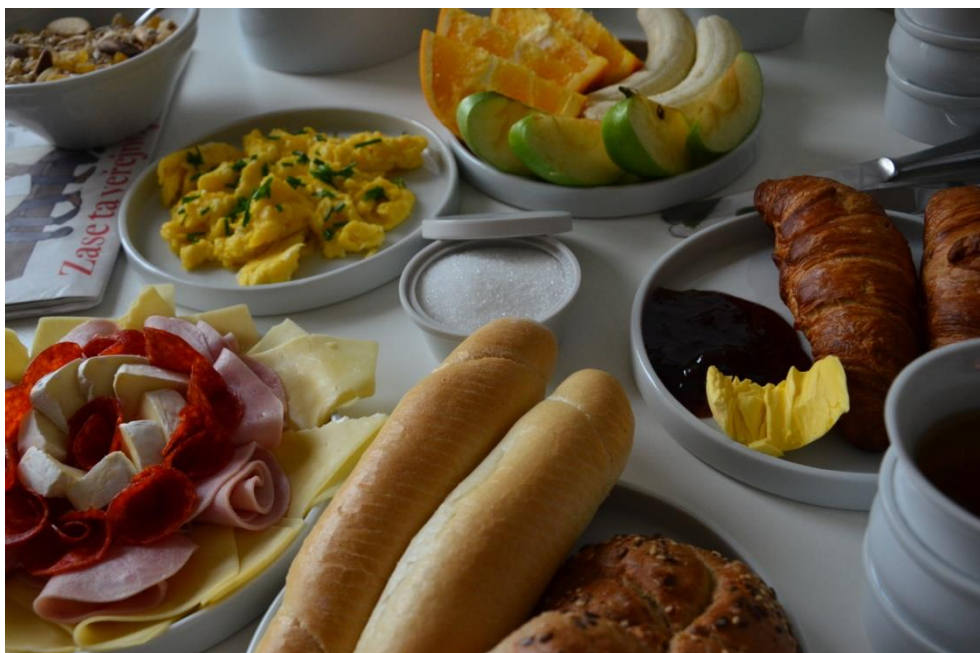
Dokončený celý servis

Brunch

PŘÍLOHA 11

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

Brunch

Brunch

PŘÍLOHA 12

Hotové výrobky [vlastní fotografie]

Brunch